

FODER OG UDFODRING

Er der forhold omkring foder og udfodring, der giver problemer i besætningen?

JA **NEJ**

Foderblandingen skal være tilpasset grisenes behov mht. indhold af protein, mineraler, energi mv. Der skal samtidig være god adgang til foder – det vil sige, at **alle** grise skal have mulighed for at optage foder. Foderoptagelsen afhænger af:

- Foderets indhold af tørstof, protein og mineraler – følg anbefalingerne for den givne dyregruppe som anvist i "Normer for Næringsstoffer".
- Vandoptagelse – hvis grisene får for lidt vand, optager de mindre foder
- Omgivelsernes temperatur – hvis det er meget varmt, falder ædelysten
- Sundhedstilstand – syge grise æder ikke så meget
- Foderets smag – visse foderkomponenter påvirker smagen og derved foderoptagelsen.

Tjek, om der er ædepladser nok i stien

Behovet for ædepladser afhænger af flokstørrelsen, og om du har tørfoder i automater eller vådfoder i langkrybbe:

Tørfoder:

VEJLEDENDE ANTAL GRISE PR. RØRFODERAUTOMAT, FORUDSAT AUTOMATEN STÅR I EN SKILLEVÆG MELLEM TO STIER

		Smågrise (7-30 kg)	Slagtesvin (30-110 kg)
Antal grise pr. rørfodrings-automat m. vand	Melfoder	Ca. 25	Ca. 16
	Piller	Ca. 30	Ca. 20

Vådfoder:

Har du vådfoder i langkrybbe, anbefales mindst 0,30 m krybbeplads pr. slagtesvin i stien, svarende til skulderbredden på en gris ved 100 kg. Alle grisene skal kunne stå samtidig ved krybben.

Tjek, om der opstår "kø og uro" ved fodring

For at undgå at foder bliver en begrænset ressource, er det vigtigt, at alle grise har adgang til foder. På den måde minimerer du aggressioner og halebid.

Tørfoder:

Der skal være foder på pladen, uden der ligger meget foder ved vandventilerne. Kontrollér indstillingen dagligt.

Vådfoder: Se næste side.

Dette er anbefalinger/vejledende – så vurder ud fra grisenes adfærd, sundhed og produktionsresultater, hvad der er det mest rigtige i netop jeres stald og stier.

Vådfoder:

Du bør dagligt tage stilling til, om foderstyrken skal reguleres i forhold til vådfoderkurven. Foderkurven vælges, så den frem til 60 kg ligger lidt over grisenes gennemsnitlige appetit. Det anbefales at fodre 3-4 gange dagligt, og foderrationen fordeles ligeligt mellem fodringerne.

Ved udfodring skal foderet løbe ud til enderne i krybben så hurtigt, at alle grisene kan komme til at æde samtidigt. Undgå at tilsætte så meget vand, at nogle grise ikke får ædt deres ration. Et tørfoder/vand-forhold på 1:3 er normalt.

30 minutter efter udfodring af restriktiv vådfodring må der ikke ligge foder tilbage i krybben, men krybben må heller ikke være slikket helt tom. Hvis krybben er tom efter 10-15 minutter, er foderstyrken for lav.

Andet – til inspiration:

Tjek, om der sker afblanding og blandefejl

Foderet forventes at overholde anbefalingerne til protein, aminosyresammensætning og mineraler.

Der kan ske blandefejl, både på foderfabrik og i din egen fodercentral, ligesom der kan ske afblanding af foderet i rørstregene på vej til foderautomat/-krybbe. Kig evt. på gødningsfarve i stien først og sidst på foderstrengen. Hvis farven er forskellig, eller har forskellig konsistens, så kan det være tegn på, at der sker afblanding.

Hvis du pludselig oplever, at grisene f.eks. bider haler, får mavesår eller ikke vil æde, bør du overveje at få analyseret foderet.

- ✓ Bed om at få udleveret en læseprøve, hver gang du modtager et nyt læs foder eller mineraler. Prøven kan analyseres for at eftervise, om der f.eks. har været for lavt indhold af mineraler, for højt proteinindhold eller andet, som kan udløse halebid. Opbevar prøven på køl sammen med mærkningseddelen, indtil grise, der har ædt af dette foder, er slagtet.

Tjek, om grisene æder foder allerede første dag

Hvis grisene ikke æder, påvirkes både tilvækst og foderforbrug, og grisene bliver stressede.

Hvis ikke grisene æder, kan det skyldes foderets smag. Lugt til foderet, og smag evt. på det. Gradvis overgang ml. foderblandinger eller ændret fodersammensætning er en god idé. Hvis grisene f.eks. kommer fra tørfoder til vådfoder, kan det hjælpe at tildele lidt tørfoder de første dage.

Dette er anbefalinger/vejledende – så vurder ud fra grisenes adfærd, sundhed og produktionsresultater, hvad der er det mest rigtige i netop jeres stald og stier.